

Tento prevádzkový poriadok nadobúda účinnosť dňa 01. 01. 2015

MESTO SNINA, MESTSKÝ ÚRAD SNINA
ODDELENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
Zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby
Nám. Božieho milosrdenstva 2726/2, 069 01 SNINA

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK

OBSAH

1 Druh a spôsob poskytovania sociálnej služby	3
2 Priestorové podmienky a ubytovanie klienta	4
3 Podmienky prevádzky, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia klientov a zamestnancov	5
4 Vychádzky a návštevy	8
5 Spôsob skladovania a manipulácia s bielizňou a frekvencia jej výmeny	8
6 Spôsob a frekvencia upratovania, režim sterilizácie	9
7 Postup pri dezinfekcii a jej frekvencia	11
8 Spôsob odstraňovania odpadu	17
9 Postup pri zabezpečení ničenia živočíšnych škodcov	18
10 Spôsob manipulácie s mŕtvym ľudským telom	18
11 Záverečné ustanovenia	19

1 DRUH A SPÔSOB POSKYTOVANIA SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Zariadenie pre seniorov Domov pokojnej staroby (ďalej len „ZpS“) je zariadením Mestského úradu v Snine, organizačne začlenené pod oddelenie sociálnych služieb, zariadenie pre seniorov – Domov pokojnej staroby. ZpS patrí k zariadeniam poskytujúcim sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Sociálna služba v ZpS sa poskytuje celoročne pobytovou formou, a to na neurčitý čas.

V súlade s ustanovením § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov sa v ZpS poskytuje sociálna služba:

- a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3, alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V ZpS sa:

- a) poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,
- c) zabezpečuje záujmovú činnosť.

Prioritou ZpS je poskytovať seniorom komplexnú starostlivosť v záujme zlepšenia alebo zachovania primeranej kvality ich života, najmä pozitívnych stránok ich doterajšieho spôsobu života. Snahou personálu ZpS je zabezpečiť pre svojich klientov adekvátnu podporu, pomoc a sprevádzanie tak, aby:

- sa klienti pre svoje telesné, zmyslové, zdravotné či sociálne postihnutie nedostali do sociálnej izolácie,
- klientom uľahčili proces adjustácie a adaptácie na inštitucionálny spôsob života po ich príchode do ZpS,
- umožnili klientom zachovať, prípadne aj zvýšiť sebestačnosť,
- vytvárali príjemné podmienky pre spokojný, aktívny a hlavne dôstojný život klientov.

V súvislosti so zabezpečením spokojnosti klientov, možností ich seberealizácie, čo najvyššej možnej miere ich samostatnosti a podpory bežného spôsobu života, medzi základné ciele dlhodobej starostlivosti v ZpS patrí:

- poskytovanie kvalitných sociálnych služieb,
- zachovávanie väzieb klientov s rodinou a s prirodzeným sociálnym prostredím,
- zabezpečovanie primeraných podmienok stravovania, hygieny a ostatných životných potrieb (využívanie miestnych sietí poskytujúcich služby pre verejnosť ako kaderníctvo, kozmetika a pod.),
- vytváranie podmienok pre kultúrne vyžitie, záujmovú činnosť, voľno-časové a náboženské aktivity.

Pravidlá a ciele starostlivosti a poskytovania sociálnej služby v ZpS vychádzajú z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti a autonómie klientov, z rešpektu k ich názorom a rozhodnutiam s dôrazom na dodržiavanie ľudských a občianskych práv a sú záväzné ako pre celý personál ZpS, tak aj pre všetkých klientov.

2 PRIESTOROVÉ PODMIENKY A UBYTOVANIE KLIENTA

Kapacita ZpS je 64 miest. „Ubytovanie“ je poskytovanie ubytovania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním.

ZpS je ústretové a v rámci svojich kapacitných možností umožňuje klientom dekorovať si svoje územie podľa vlastného prania a vkusu. Vzhľadom na to, že izby sú kompletne zariadené, klient si so sebou môže doniesť rôzne spomienkové predmety, avšak v obmedzenom množstve. Ide najmä o osobné veci klienta – obrázok (v počte 1 ks), sošky (v počte 1 – 3 ks podľa ich veľkosti), vankúšik (v počte 1 – 3 ks podľa ich veľkosti), knihy a pod., s vylúčením predmetov, ktoré môžu ohroziť buď klienta alebo jeho spolubývajúceho. Vedúci zariadenia posúdi, či veci sú hygienicky vhodné a nezávadné a taktiež odsúhlasí ich množstvo.

Rovnako bude rešpektovaná zásada, že klientovi dáva pocit súkromia nielen to, s kým môže (prípadne musí) obývať izbu, ale aj pravidlo určujúce, kto iný a za akých okolností môže do izby vstupovať.

ZpS je dispozične riešené takto:

- a) Suterén – kuchyňa vrátane kompletného zázemia (sklady, miestnosti pre chladiace zariadenia, denná miestnosť pre zamestnancov, kancelária vedúcej kuchyne), jedáleň, priestor pre rehabilitáciu, práčovňa so sušiarňou a technické vybavenie objektu.
- b) Prvé nadzemné podlažie – vstupný vestibul s recepciou, denná miestnosť, toalety pre zamestnancov, kancelária pre vedúceho zariadenia, kancelária pre sociálne pracovníčky spojená s lekárskou vyšetrovňou, šesť obytných buniek vrátane predsiene a zariadenia osobnej hygieny (4 obytné bunky s 2 dvojlôžkovými izbami a 2 obytné bunky s 1 dvojlôžkovou izbou, t.j. kapacita 20 miest).
- c) Druhé nadzemné podlažie – spoločenská miestnosť s knižnicou, denná miestnosť, toaleta a sprcha pre zamestnancov, šesť obytných buniek vrátane predsiene a zariadenia osobnej hygieny (5 obytných buniek s 2 dvojlôžkovými izbami a 1 obytná bunka s 1 dvojlôžkovou izbou, t.j. kapacita 22 miest).
- d) Tretie nadzemné podlažie – spoločenská miestnosť s knižnicou, kancelária pre hospodára, šesť obytných buniek vrátane predsiene a zariadenia osobnej hygieny (5 obytných buniek s 2 dvojlôžkovými izbami a 1 obytná bunka s 1 dvojlôžkovou izbou, t.j. kapacita 22 miest).

Na každom poschodí sa nachádzajú tiež sklady na prádlo a čistiace miestnosti pre upratovačky.

Základné vybavenie izieb je nasledujúce: stále lôžko pre ubytovaného, nočný stolík pre každého ubytovaného, spoločný stôl v každej izbe, stolička pre každého ubytovaného, skriňa pre každého ubytovaného, lampa pre každého ubytovaného, polička pre každého ubytovaného, nádoba na odpadky, vankúš, paplón, deka, posteľná bielizeň, uterák pre každého ubytovaného.

V exteriéri ZpS budú vybudované altánky na voľno-časové aktivity a lavičky. ZpS má k dispozícii aj priestor na parkovanie motorových vozidiel.

3 PODMIENKY PREVÁDZKY, ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA KLIENTOV A ZAMESTNANCOV

Klient sa po príchode do zariadenia ubytuje v pridelennej izbe na základe dohody. Pri ubytovaní klienta sa prihliada na jeho zdravotný i psychický stav. Ďalej sa prihliada k iným závažným okolnostiam (príbuzenské pomery, t.j. manžel – manželka, druh – družka, rodičia – deti, súrodenci a pod.). O premiestnení klienta rozhoduje vedúci ZpS. Návrh na premiestnenie môže podať ako personál, tak aj samotný klient.

V deň príchodu do ZpS vedúci v spolupráci so sociálnou pracovníčkou a s novým klientom uzavrie Zmluvu o poskytovaní sociálnych služieb, pričom s jej obsahom bol klient oboznámený už vopred. Sociálna pracovníčka klienta oboznámi aj s prevádzkovým poriadkom.

Všetky vopred označené osobné veci a cennosti, ktoré si so sebou klient prinesie, budú zapísané do osobnej karty klienta a uložené na miesto na to určené. V osobnej karte sú evidované všetky veci, vrátane vecí prinesených v priebehu pobytu. Pokiaľ si klient bude priať starať sa o svoje veci a cennosti sám, bude táto skutočnosť zaznamenaná v osobnej karte, vrátane podpisu klienta. Súpis osobných vecí a všetkých cenností vykonáva sociálna pracovníčka za prítomnosti svedka. Novo nakúpené šatstvo a cennosti klient (resp. jeho rodina) nahlási sociálnej pracovníčke k zápisu a označeniu do osobnej karty. Jedenkrát ročne sa vykonáva inventúra ošatenia a cenností.

Pri nástupe, alebo aj v priebehu pobytu v ZpS, môže klient požiadať o prevzatie cenných vecí a peňažných hotovostí do úschovy ZpS. Toto prevzatie potvrdí klient do osobnej karty a prevzatie peňažnej hotovosti na výdavkovom pokladničnom doklade. Klient má právo kedykoľvek požiadať o vydanie uložených vecí a finančnej hotovosti. Bez súhlasu klienta alebo jeho zákonného zástupcu nesmú iní príbuzní s peniazmi ani cennosťami manipulovať, ani im nebudú poskytované informácie o stave účtu klienta. Pri neprítomnosti klienta v súvislosti s jeho hospitalizáciou v nemocnici alebo pobyte mimo zariadenia je sociálna pracovníčka povinná zabezpečiť jeho osobné veci a cennosti proti krádeži. ZpS nezodpovedá za veci, vkladné knižky a peňažnú hotovosť, ktoré neprevzal do úschovy k zabezpečeniu podľa vyššieho uvedeného. V neprítomnosti klienta nesmie ani jeho najbližší príbuzný bez vedomia poverených zamestnancov ZpS vykonávať akúkoľvek manipuláciu s vecami klienta. Ak o to klient požiada, je jeho občiansky preukaz a preukaz zdravotnej poisťovne uložený v osobnej karte, aby sa zamedzilo prípadnej strate alebo zneužitiu. Klient môže kedykoľvek požiadať o ich vydanie. Ak klient zomrie, vyhotoví sociálna pracovníčka súpis vecí, finančných prostriedkov a vkladných knižiek a prijme príslušné opatrenia na ich evidenciu a zabezpečenie proti strate a uplatní ich v dedičskom konaní.

Veci pridelené klientovi ZpS zostávajú majetkom zariadenia. Klienti sú povinní s nimi zaobchádzať šetrne a pri trvalom odchode zo zariadenia ich vrátiť v stave, ktorý zodpovedá dĺžke ich užívania.

V ZpS nie je dovolené vlastniť nebezpečné predmety, strelné zbrane, chemikálie, veci hygienicky závadné alebo vzbudzujúce odpor, veci v nadmernom množstve.

Na výzdobu izby môže klient so súhlasom vedúceho ZpS použiť vlastné predmety (obrazy, textílie, sošky), ktoré budú zapísané do osobnej karty. Vlastné elektrické spotrebiče je klient povinný nechať odskúšať (revidovať) na vlastné náklady v termínoch podľa príslušnej vyhlášky.

Pre klientov platí zákaz manipulácie s otvoreným ohňom, zapaľovanie sviečok na izbách a v spoločných priestoroch. V celej budove platí zákaz fajčenia.

Klient zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí, či už úmyselne alebo z nedbalosti na majetku zariadenia, aj na majetku alebo zdraví ostatných klientov, zamestnancov aj iných osôb. Ak spôsobí škodu viaceru klientov, zodpovedajú za ňu všetci spoločnou zodpovednosťou. Klient je povinný

upozorniť vedúceho ZpS, prípadne iného zamestnanca na škodu, ktorá vznikla alebo by mohla vzniknúť zariadeniu, jeho klientom alebo iným osobám, aby mohli byť urobené kroky k jej odstráneniu alebo jej odvráteniu. O miere zavinenia a eventuálnej náhrade školy rozhodne komisia zostavená podľa návrhu vedúceho ZpS.

Každá obytná bunka má k dispozícii zariadenie na osobnú hygienu, ktoré je vybavené bezbariérovým sprchovacím kútom, protišmykovou stoličkou na sprchovanie, WC, umývadlom, zrkadlami, poličkami. Klienti sa sprchujú podľa potreby.

Toalety sa robia imobilným a inkontinentným klientom ráno aj večer, podľa potreby aj častejšie. Inkontinentní klienti sa minimálne trikrát denne prebaľujú, podľa potreby aj častejšie. Pri úkone prebaľovania sa používajú jednorazové rukavice. Použité inkontinenčné pomôcky (vločky, plienky) sa vyhadzujú do jednorazových plastových vriec.

Súčasťou ZpS sú miestnosti opatrovateliek, ktoré dohliadajú na zdravotný stav klientov, v prípade potreby volajú zmluvného lekára, v akútnych prípadoch Rýchlu zdravotnú pomoc. V týchto miestnostiach sú k dispozícii aj lekárničky prvej pomoci. Zamestnanci ZpS sú povinní bezodkladne oznámiť vedúcemu ZpS vznik pracovného úrazu alebo úrazu klienta, ktorý to zaznačí do knihy úrazov.

Potrebu lekárskeho vyšetrenia alebo ošetrovania klient hlási opatrovatel'ke. Mobilní klienti môžu navštevovať lekára osobne. Ak je potrebný doprovod, tento zabezpečuje opatrovatel'ka. V prípade potreby môžu klienti na odvoz k lekárovi využiť taxík, alebo za poplatok (vo výške nákladov na taxík) auto s vodičom patriace zariadeniu. Klient, u ktorého je podozrenie na infekčné ochorenie, bude na základe rozhodnutia lekára preložený na infekčnú izbu.

Lieky si klient dávkuje sám, avšak pod dohľadom opatrovatel'ky, resp. mu ich dávkuje opatrovatel'ka. Personál ZpS dbá o správne uskladnenie, podávanie lieku, kontroluje expiráciu. Lieky predpisuje obvodný alebo zmluvný lekár. Všetci zamestnanci, ktorí prichádzajú do styku s liekmi a zdravotníckym materiálom sú povinní hospodáriť s lieky účelne a zabrániť ich zneužitiu.

Stravovanie v ZpS je povinné, nakoľko je súčasťou komplexnej starostlivosti. Príprava stravy je zabezpečovaná vo vlastnej kuchyni. Strava je v zariadení svojim zložením, množstvom a úpravou prispôbena klientom a ich zdravotnému stavu. O diétnom stravovaní rozhoduje lekár. Nedodržiavaním diétného stravovania sa porušuje liečebný režim nariadený lekárom. Strava je podávaná na izby klientov alebo v jedálni, prípadne na iných, k tomu vyhradených miestach. Klienti, ktorí majú zníženú pohyblivosť dostávajú stravu k lôžku. Pokiaľ to vyžaduje zdravotný stav klienta, v ZpS sa zaisťuje kŕmenie a dokrmovanie klientov personálom, vrátane podávania nápojov.

Čas podávania stravy v ZpS:

- raňajky 07.00 hod. – 08.00 hod.
- desiata 10.00 hod. – 10.30 hod.
- obed 11.30 hod. – 13.00 hod.
- olovrant 15.00 hod. – 15.30 hod.
- večera 17.00 hod. – 18.00 hod.
- druhá večera 20.00 hod. – 21.00 hod.

Hotové pokrmy sa pripravujú v kuchyni podľa stanovených technologických postupov. Používa sa riad zdravotne neškodný, rovnako prepravné nádoby, ktoré sú uzatvárateľné, dezinfikovatelné a ľahko umývateľné. Použitý riad sa umýva v priestoroch na to určených. Manipuláciu so stravou vykonávajú osoby odborne spôsobilé na výkon epidemiologicky závažných činností, používajú ochranný odev a čiapku pre manipuláciu so stravou, charakteru jednorazových pomôcok. Hotové pokrmy sa podávajú bezprostredne po príprave, najneskôr do dvoch hodín po skončení ich tepelnej prípravy, pri výdaji ich teplota neklesne pod 65 °C.

Klienti si môžu potraviny ukladať len na miesta k tomu určené. Nepoužiteľné zvyšky jedál sa odkladajú do určených nádob, nesmú sa ponechávať v izbách, na chodbách a pod. Klienti tiež môžu požiadať o uloženie jedla do chladničky.

Podlahy v miestnostiach ZpS sú zabezpečené protišmykovým povrchom s ohľadom na bezpečnostné a hygienické hľadiská. Na podlahy v sprchách sa používajú iba doporučené rohože zo špeciálnych hmôt – zdravotnícke pomôcky. Miestnosti určené pre klientov sú riešené bezbariérovo.

Steny izieb, schodísk, chodieb, miestností na osobnú hygienu, kuchyniek a spoločenských priestorov sú opatrené na miestach, na ktorých môže dôjsť k znečisteniu, zmývateľným povrchom. Maľovanie zvyšných plôch sa zabezpečuje najmenej jedenkrát za tri roky alebo podľa potreby.

Zamestnanci ZpS sú povinní dodržiavať ustanovenia zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 6 ods. 5 tohto zákona je vydaný zákaz fajčenia na miestach, kde sa nachádzajú aj nefajčiari. Podľa § 7 ods. 1 písm. e) zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zakazuje fajčiť v zariadeniach sociálnych služieb okrem fajčiarní. Zamestnanci ZpS sú povinní nedostatky zistené v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bezodkladne oznámiť vedúcemu ZpS, ak vykonanie potrebných preventívnych opatrení a ochranných opatrení je nad rámec ich pracovných povinností.

Na pracovisku je zákaz požívať alkoholické nápoje.

Zamestnanci sú pri práci povinní používať osobné ochranné pracovné prostriedky:

- pracovný odev a pracovná obuv sa používa výhradne na vlastnom pracovisku,
- pri opustení pracoviska v priebehu pracovnej doby je zamestnanec povinný sa prezliecť do svojho civilného odevu a preobuť sa,
- pracovný a civilný odev sú uložené oddelene,
- skrinky na pracovný odev sa jedenkrát mesačne dezinfikujú chlórými prípravkami,
- používanie tvárových ochranných masiek pri invazívnych zákrokoch, pri ošetrovaní akútne chorých klientov počas chrípkovej epidémie alebo epidemickom výskyte iných respiračných nákaz,
- používanie jednorazových sterilných rukavíc pri invazívnych zákrokoch.

Každý zamestnanec pracujúci v ZpS vlastní platný zdravotný preukaz.

Personál je povinný dodržiavať hygienický režim, a to:

- pravidelne vetrať,
- chrániť sa ochranným odevom pred znečistením alebo kontamináciou biologickým materiálom, používať osobné ochranné pracovné prostriedky,
- vykonávať potrebné úkony až po umytí rúk (pravidelne vykonávať dezinfekciu rúk),
- triediť a odnášať odpad,
- dodržiavať režim pravidelnej dezinfekcie, dbať na hospodárnosť s dezinfekčnými prostriedkami,
- zabezpečiť dostatočnú výživu a pitný režim klientov a dbať na kultúru ich stravovania,
- dbať o hygienickú manipuláciu s čistou bielizňou, skladovať ju v dezinfikovaných skriniach určených na tento účel,
- znečistenú bielizeň odkladať do určených obalov, nie na dlážku,
- dbať na celkovú hygienu a úpravu klientov, udržiavať, prípadne rozvíjať ich hygienické návyky a dbať na hospodárnosť s hygienickými potrebami,
- dbať na dodržiavanie bezpečnostných predpisov,
- včas hlásiť a zapisovať zistené nedostatky a poruchy.

Doba nočného pokoja je stanovená **od 22.00 hod. do 06.00 hod.** Odpoľudňajší pokoj zachovávajú klienti individuálne. V dobe nočného pokoja nesmú byť klienti rušení, s výnimkou nočnej návštevy personálu, nutnosti podávania liekov alebo poskytnutia nutnej starostlivosti. Budova ZpS sa uzamyká v zimnom období od 1. októbra do 31. marca o 20.00 hod., v letnom období od 1. apríla do 30. septembra o 22.00 hod. Za bezpečnosť a ochranu zariadenia v čase kľudu zodpovedá službukonajúci personál. V prípade mimoriadnej situácie personál neodkladne informuje vedúceho ZpS o vzniknutej situácii.

4 VYCHÁDZKY A NÁVŠTEVY

Klienti sa môžu voľne pohybovať po ZpS a opúšťať ho podľa svojich potrieb a želaní. V prípade, ak to nie je možné, je s každým klientom obmedzenie prejednané a dostatočne vysvetlené s prihliadnutím k rešpektovaniu a napĺňaniu osobných práv každého klienta, k podpore samostatnosti, k rešpektovaniu práva na primerané riziko. S každým klientom je po nástupe do ZpS urobená ústna dohoda o tom, že v záujme svojej bezpečnosti ohlásí vždy odchod zo ZpS a rovnako aj predpokladanú dobu návratu, službukonajúci personál o tom urobí zápis v knihe vychádzok. Pri vyhlásení karantény je potrebné dodržiavať zákaz vychádzok i návštev až do odvolania. Správa o nariadení karantény bude vždy vyvesená na vstupných dverách.

Klient môže na svoju žiadosť alebo so súhlasom zákonného zástupcu pobývať mimo ZpS. Pobyt mimo ZpS závisí od jeho zdravotného stavu. Klient si na dobu pobytu mimo ZpS vyžiada predpísané lieky, písomne potvrdí na priepustke dátum odchodu a predpokladaný návrat, spolu s kontaktnou adresou a telefónnym číslom. Za evidenciu klientov na priepustke zodpovedá sociálna pracovníčka.

Klienti môžu prijímať návštevy neobmedzene, je však potrebné rešpektovať doporučenú dobu nočného pokoja. Pri mimoriadnych udalostiach, ako je vyhlásenie karantény, môžu byť návštevy obmedzené. Klienti môžu návštevy prijímať v priestoroch zariadenia, napr. chodby, priamo na izbách alebo v areáli zariadenia, napr. záhrade, prípadne v priestoroch na to určených. Návštevy nesmú rušiť kľud, poriadok v ZpS alebo narúšať liečebný a diétny režim klientov. Musia rešpektovať súkromie spolubývajúcich klientov, k návštevám vo večerných hodinách je vhodné využívať spoločné priestory, napr. spoločenskú miestnosť.

Poštové zásielky, vrátane peňažných, prijíma pre klientov sociálna pracovníčka, ktorá prijatú poštu roznesie medzi klientov. Obsah poštových zásielok je predmetom listového tajomstva – personál žiadnym spôsobom nekontroluje obsah zásielok pred ich odovzdaním.

5 SPÔSOB SKLADOVANIA A MANIPULÁCIA S BIELIZŇOU A FREKVENCIA JEJ VÝMENY

Pranie, sušenie a žehlenie osobnej bielizne klientov sa vykonáva vo vlastnej pracovni, ktorá sa nachádza v suteréne zariadenia. Pranie osobnej bielizne a ošatenia klientov nie je podmienkou umiestnenia v ZpS.

Pranie, sušenie a žehlenie posteľnej a prevádzkovej bielizne sa zabezpečuje dodávateľským spôsobom, na základe zmluvy s pracovňou zariadenia, ktoré patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.

Každému ubytovanému klientovi sa poskytuje čistá posteľná bielizeň a prevádzková bielizeň – uteráky, osušky. Výmena použitej prevádzkovej bielizne sa realizuje raz za tri dni, posteľnej bielizne raz za dva týždne, resp. podľa potreby okamžite.

V ZpS sa nachádza miestnosť s čistou bielizňou a so špinavou bielizňou. Čistá nepoužitá posteľná, prevádzková, ako aj osobná bielizeň klientov sa skladuje v skladoch na bielizeň s vetraním a umývateľnou podlahou.

Opatrovateľky, prípadne upratovačky manipulujú so špinavou i čistou bielizňou. Bielizeň triedia podľa druhu a stupňa znečistenia. Použitá bielizeň sa vkladá do plastových vriec a okamžite po pozbieraní sa odnáša do práčovne zariadenia, kde ju preberajú pracovníci práčovne. Posteľná a prevádzková bielizeň sa podľa potreby odváža v plastových vreciach do zazmluvnenej práčovne. Osobná bielizeň sa po opraní suší priamo vonku, na stojanoch alebo v sušičke prádla a následne sa žehlí. Vyžehlená bielizeň sa ukladá do regálov v miestnosti na to určenej, odkiaľ je vydávaná opatrovateľkám alebo priamo klientom. Za skladovanie čistej i použitej bielizne zodpovedá pracovník práčovne (posteľná a prevádzková bielizeň), resp. opatrovateľka (osobná bielizeň klienta).

Pri manipulácii s bielizňou sa používa pracovný ochranný odev a rukavice, po skončení práce sa odkladá odev a je nutné urobiť hygienickú dezinfekciu rúk. Bielizeň kontaminovaná biologickým materiálom sa odkladá oddelene do vyčlenených igelitových obalov a pred práním sa musí dezinfikovať. Zbavená hrubej nečistoty sa namočí do 2 % Chloramínu T na 6 až 8 hodín, do 3 % Chloramínu T na 2 až 3 hod., potom sa perie podľa nastaveného programu na 60 až 90 °C, suší sa voľne alebo v sušičke prádla. Menej znečistená bielizeň sa namočí na 30 minút do 2 % roztoku Chloramínu T, perie sa podľa technologického postupu práčky. Okrem vlny a umelých vlákien sa približne 30 minút vyvára.

Pranie a sušenie prádla na izbách je zakázané. Vypraná osobná bielizeň je vydávaná klientom priebežne, hneď po vypraní a vyžehlení.

6 SPÔSOB A FREKVENCIA UPRAŤOVANIA, REŽIM STERILIZÁCIE

Sanitárne upratovanie je použitie bežných mechanických postupov pomocou detergentných látok a teplej, prípadne horúcej vody. Upratovanie navlhko zabraňuje víreniu sedimentovaných prachových častíc a mikroorganizmov, následnému vdychovaniu a usadzovaniu na vyčistených miestach.

Upratovanie je súbor postupov, ktoré vedú k zníženiu počtu mikroorganizmov. Na upratovanie sa používajú roztoky syntetických čistiacich prípravkov v koncentráciách odporúčaných výrobcami, ktoré sa pripravujú v teplej vode alebo syntetické čistiace prípravky s dezinfekčným účinkom. Pri upratovaní sa používajú klasické ručné pomôcky, umývacie a čistiace nástroje a stroje. Všetky pomôcky a prístroje sa udržiavajú v čistote. Použité pomôcky na upratovanie sa po skončení práce dezinfikujú a usušia.

Upratovanie vonkajších priestorov sa vykonáva najmenej jedenkrát týždenne, miestnosti na osobnú hygienu a WC dvakrát denne a pri každom znečistení. Izby klientov sa upratujú denne. V ZpS sa realizuje:

a) Bežné upratovanie:

- denne – vetranie izieb, umývanie podlahy, vysávanie, umývanie a dezinfekcia hygienických priestorov (kúpeľne, WC, obkladačky), dezinfekcia kľučiek, umývanie stolov, podlahy v jedálni, chodby, schodov, vstupnej haly, kuchynky, utieranie prachu na nábytku, parapetných doskách, vynášanie smetí, vynášanie odpadkov,
- týždenne – vysávanie izieb, umývanie spojovacích chodieb (dvakrát týždenne), olejových náterov, výmena hygienických sáčkov v odpadkových košoch a ich dezinfekcia, ometanie pavučín,

- mesačne – umývanie všetkých dverí, radiátorov, svietidiel.

b) Veľké (generálne) upratovanie – vykonáva sa dvakrát ročne:

- umývanie okien vrátane rámov, nábytku, svietidiel, pranie záclon, závesov, odtiahnutie nábytku, postelí, vyčistenie a vydezinfikovanie matracov, prikrývok, kobercov, radiátorov, ometenie všetkých stien a pavučín.

Na upratovanie sa používajú roztoky syntetických čistiacich prostriedkov v koncentrácii odporúčaných výrobcami, ktoré sa pripravujú v teplej vode alebo syntetické čistiace prípravky s dezinfekčným účinkom. Použité pomôcky na upratovanie sa po skončení práce vyperú, vydezinfikujú a osušia.

Pri umývaní a dezinfekcii podláh a iných plôch sa musia používať dve vedrá. V jednom vedre sa čistiaca handra namáča do čistiaceho alebo dezinfekčného roztoku, do druhého vedra sa použitá handra vyžmýka.

Podlahy alebo iné plochy kontaminované biologickým materiálom sa pred čistením pokryjú mulom alebo vatou namočenou v roztoku dezinfekčného prípravku. Použitá bielizeň, obväzy a čokoľvek kontaminované biologickým materiálom sa nikdy neodkladá na zem, ale do nádob alebo vriec, v ktorých sa odnáša z izby klienta.

Nástroje a pomôcky kontaminované biologickým materiálom pred sterilizáciou prejdú tzv. preddezinfekciou, čo je mechanické očistenie od hrubého znečistenia, ktorá sa robí v osobitnej miestnosti na to určenej.

Postele a matrace sa dezinfikujú v izbách klientov umytím dezinfekčným prípravkom. Pri výmene posteľnej bielizne v izbách klientov sa nesmie vetrať dverami do chodby, vetrá sa podľa možnosti bez prítomnosti klienta.

Utieranie povrchov (nábytku i podláh) sa robí vždy navlhko. Všetky pomôcky na upratovanie sa po skončení riadne vyperú, vydezinfikujú a dajú vysušiť, nie však na radiátor. Dezinfekcia v zariadeniach osobnej hygieny sa vykonáva denne. Priebežné čistenie sa vykonáva každý pracovný deň, dôkladné čistenie jedenkrát do týždňa. Dezinfekcia a dezinfekčné prostriedky sa používajú v zmysle platného programu zariadenia.

Maľovanie ZpS sa prevádza jedenkrát za tri roky, priestorov kuchyne jedenkrát do roka.

Na prevádzke sa nachádza kniha denných hlásení a kniha úrazov. Pri upratovaní je nevyhnutné dodržiavať základné zásady bezpečnosti práce, správnych technologických postupov, farebného označovania pracovných pomôcok a správneho ošetrovania a uskladňovania pracovných pomôcok. Pri upratovaní sa používajú gumové rukavice.

Sterilizácia je súhrn opatrení, ktorými sa v prostredí alebo na predmetoch ničia všetky mikroorganizmy – baktérie, vírusy, kvasinky, plesne, vrátane spór, helmitov a ich vajíčok. Postup pri sterilizácii nástroja, ktorý prišiel do styku s biologickým materiálom, je nasledovný:

- preddezinfekcia,
- ponorenie celého nástroja do dezinfekčného roztoku,
- nástroj sa vyberie peánom alebo v rukaviciach, opláchnu sa vodou, mechanicky sa očistí za použitia detergentného prípravku, osuší a vloží do kazety na sterilizáciu a kazeta sa uzatvorí,
- sterilizácia sa vykonáva pri teplote 160 °C a po dobu aspoň 60 minút,
- do sterilizačného denníka sa zaznamenáva dátum sterilizácie, čas, druh a množstvo sterilizovaného materiálu a podpis zamestnanca, ktorý sterilizáciu vykonal,
- sterilizátor sa otvára po skončení sterilizácie až po klesnutí teploty.

7 POSTUP PRI DEZINFEKЦИИ A JEJ FREKVENCIA

Povinnosťou väčšiny personálu je vykonávať dezinfekciu, ktorej predchádza mechanické očistenie pomôcok. Je potrebné, aby daný zamestnanec poznal predpisy o dezinfekcii a spôsobe prípravy. Vykonáva sa dezinfekcia postelí, nočných stolíkov, močových fliaš, toaletných potrieb (kefky, poháre, hrebeň), kuchynského riadu a teplomerov.

Pri praktickej realizácii dezinfekcie je potrebné zachovávať dvoj etapový postup dezinfekcie. Prvou etapou je mechanická očista, druhou etapou samotná fáza dezinfekcie.

Mechanická očista je súbor postupov, pomocou ktorých sa použitím teplej vody, mydla, detergentov a mechanických postupov dosiahne odstránenie nečistôt a podstatné zníženie počtu mikroorganizmov z prostredia (umývanie, drhnutie, čistenie s použitím kefiek, sanitárne upratovanie).

Na vlastnú **dezinfekciu** sa používajú len biocídne prípravky registrované v Centre pre chemické látky a prípravky Slovenskej republiky. Ich príprava a aplikácia sa vykonáva podľa návodu výrobcu. Príprava riedeného pracovného roztoku vychádza z toho, že koncentrácia originálne baleného dezinfekčného prípravku je 100 %. Dezinfekčný roztok sa pripravuje čerstvý pre každú pracovnú zmenu (8 – 12 hodín) rozpustením odmeraného (odváženého) množstva dezinfekčného prostriedku vo vode čo najkratší čas pred použitím. Jeho výmena sa vykonáva denne a podľa stupňa znečistenia biologickým materiálom. Pri predmetoch a plochách kontaminovaných krvou, hnisom, slinami alebo iným biologickým materiálom v prípade ručnej mechanickej očisty predchádza dezinfekcia prostriedkom s vírusiaktivačným účinkom. Pri dezinfekcii plôch sa používajú také dezinfekčné procesy, ktoré ich nepoškodzujú. V hygienickom režime sa rešpektuje zásada striedania dezinfekčných prípravkov ako prevencia vzniku rezistencie mikroorganizmov proti účinnej zložke prípravku.

Na dezinfekciu sa používajú také prípravky, ktoré nepoškodzujú materiál predmetu a nespôsobujú ich farebnú zmenu. Predmety a pomôcky, ktoré prichádzajú do kontaktu s potravinami, sa po ukončení dezinfekcie dôkladne opláchnu pitnou vodou. Pri práci s dezinfekčnými prostriedkami sa používajú osobné ochranné pracovné pomôcky a dodržiavajú sa zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, s ktorými je oboznámený každý pracovník zodpovedný za výkon dezinfekcie.

Obvykle používané chemické dezinfekčné prostriedky, účel a riedenie:

- Banchem Aktivit – dezinfekčný prostriedok na báze KAZ určený na dezinfekciu umývateľných povrchov, kuchynských plôch, chladničiek (aplikuje sa rozprašovačom),
- Banchem Pantra Profesional 10 – dezinfekčný prostriedok na povrchy z plastov, keramiky, skla (riedenie: 20 ml / 10 l vody),
- Banox Hospital – tekutý dezinfekčný prostriedok s obsahom aktívneho chlóru určený na dezinfekciu riadov a predmetov (riedenie: 2 % roztok – 200 ml / 10 l vody, expozícia 15 minút),
- Banchem 5P Plus – tekutý dezinfekčný prostriedok na báze KAZ (kvartérne amóniové zlúčeniny) so zabrzdzenou penivosťou určený na dezinfekciu plôch (riedenie: 2 % roztok – 200 ml / 10 l vody, expozícia 5 minút, nechať zaschnúť),
- Chloramín T – univerzálny práškový chlórový dezinfekčný prípravok pre široké použitie (riedenie: 1 % roztok – 100 g / 1 l vody s teplotou 20 – 25 °C), aplikovať ho možno aj za pomoci rozprašovača,

- Savo original – prostriedok na dezinfekciu podláh, nábytku, kuchynského a hygienického náčinia (riedenie podľa účelu použitia).

Tabuľka č. 1 Dávkovanie dezinfekčných roztokov

Objem roztoku	Koncentrácia roztoku v %								
	0,25	0,50	0,75	1,00	1,50	2,00	3,00	4,00	5,00
1 liter	2,5	5	7,5	10	15	20	30	40	50
2 litre	5	10	15	20	30	40	60	80	100
3 litre	7,5	15	22,5	30	45	60	90	120	150
4 litre	10	20	30	40	60	80	120	160	200
5 litrov	12,5	25	37,5	50	75	100	150	200	250
6 litrov	15	30	45	60	90	120	180	240	300
7 litrov	17,5	35	52,5	70	105	140	210	280	350
8 litrov	20	40	60	80	120	160	240	320	400
9 litrov	22,5	45	57,5	90	135	180	270	360	450
10 litrov	25	50	75	100	150	200	300	400	500
15 litrov	37,5	75	112,5	150	225	300	450	600	750

Poznámka: V tabuľke je uvedené množstvo, ktoré je potrebné na prípravu dezinfekčného roztoku v ml.

VŽDY SA PRIDÁVA PRÍPRAVOK DO VODY A NIE NAOPAK !!!

REŽIM DEZINFEKCIE:

a) **Okamžitá** – bezprostredná dezinfekcia plôch, predmetov, bielizne po znečistení biologickým materiálom (krv, sliny, hlieny, hnis, stolica). Teplomery sa dezinfikujú po každom použití mechanicky a jedenkrát mesačne v roztoku Chloramínu T.

b) **Týždenná** (formou mimoriadnej práce v nočnej službe):

Pondelok - dezinfekcia podložných mís, WC stoličiek, sprchovacích stoličiek,

Utorok - upratovanie v miestnosti opatrovateliek (skrine, poličky, lekárničky),

Streda - dezinfekcia liekoviek, kontrola množstva liekov,

Štvrtok - dezinfekcia toaletných potrieb (hrebene, nožnice na manikúru, pedikúru),

Piatok - dezinfekcia invalidných vozíkov.

Každý deň sa vykonáva dezinfekcia močových fliaš a príslušenstva (po mechanickom očistení v bežnom saponátovom prostriedku sa namočia na 30 minút do roztoku Chloramínu T a nechajú sa zaschnúť).

c) **Mesačná** (jeden, vopred dohodnutý týždeň do mesiaca):

Pondelok - ranná zmena: dezinfekcia pohárov (osobné, spoločné, hrnčeky na kávu)

- popoludňajšia zmena: dezinfekcia a upratanie skriň

Utorok - ranná zmena: dezinfekcia kuchyniek

- popoludňajšia zmena: dezinfekcia a upratanie skriň

Streda - ranná zmena: dezinfekcia postelí, výmena posteľnej bielizne

- popoludňajšia zmena: dezinfekcia a upratanie skriň
- Štvrtok - ranná zmena: dezinfekcia smetných košov
- popoludňajšia zmena: dezinfekcia a upratanie skriň
- Piatok - ranná zmena: vyčistenie a dezinfekcia chladničiek
- popoludňajšia zmena: upratanie a dezinfekcia nočných stolíkov

d) **Ročná** (resp. priebežná) – dezinfekcia postelí, matracov a nočných stolíkov sa vykonáva jedenkrát ročne, resp. pri výskyte infekčného ochorenia alebo úmrtia.

V spoločenskej miestnosti sa podľa potreby vykonáva dezinfekcia vzduchu pomocou UV žiarenia – germicídnu lampou. Vykonáva sa len v nočných hodinách, v čase neprítomnosti klientov. Pri použití zamestnanci dbajú na zásady bezpečnosti práce.

DEKONTAMINÁCIA RÚK

Dekontaminácia rúk predstavuje proces odstraňovania mikroorganizmov či už hygienickým umývaním alebo hygienickou dezinfekciou. Pri hygienickom umývaní rúk sa používajú dezinfekčné mydlá, ruky sa umývajú pred a po opatrovatel'skom úkone, po uchopení kontaminovaného predmetu, pred jedením, po ukončení práce, po znečistení výlučkami a biologickým materiálom klientov, po použití toalety, pred a po zložení ochranných rukavíc. Pri hygienickej dezinfekcii sa používajú dezinfekčné prostriedky na ruky na báze viacmocných alkoholov, aplikujú sa za účelom odstránenia tranzientnej mikroflóry pred rôznymi invazívnymi zákrokmi, aseptickými zákrokmi, pred ošetrovaním imunodeficientného pacienta, po výkonoch, pri ktorých dochádza k mikrobiálnej kontaminácii rúk, ako napr. po uchopení kontaminovaného predmetu, ak sú ruky znečistené telesnými výlučkami, krvou, močom, hnisom, po práci so špinavou bielizňou a pod.

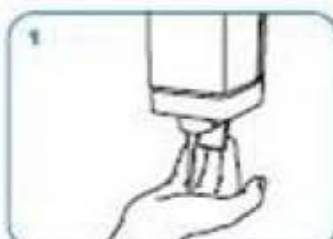
Technika umývania rúk.

(Dĺžka trvania 40 – 60 sekúnd)

Opláchnite si ruky.

Naberte dostatočné množstvo mydla.

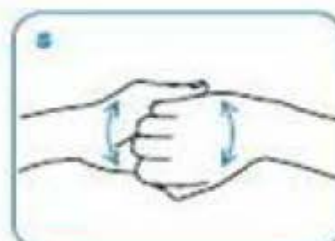
Trite dlaň o dlaň.

Jednu ruku cez chrbát druhej ruky tak, aby sa dotýkali vnútorné strany prstov a naopak.

Vnútorné strany prstov v polohe dlaň ku dlani.

Chrbtová časť prstov proti dlani druhej ruky.

Kruživým pohybom obopnúť palec na ruke.

Spojenými prstami na dlani pohybovať v smere aj proti smeru hodinových ručičiek

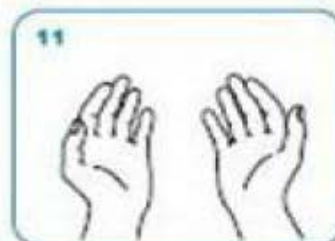
Opláchnite ruky vodou.

Osušte jednorazovým uterákom,

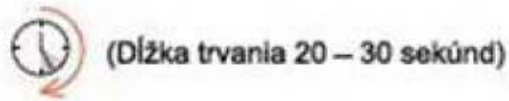

Jednorazový uterákom zastavte vodu.

Vaše ruky sú čisté

Technika vtierania dezinfekčného prostriedku do rúk.

1a Naberte plnú dlaň tak, aby prekryla celý povrch.

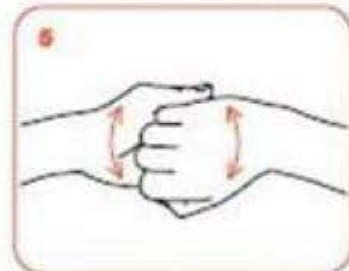
2 Trite dlaň o dlaň.

3 Jednu ruku cez chrbát druhej ruky tak, aby sa dotýkali vnútorné strany prstov a naopak.

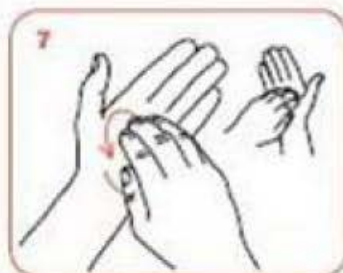
4 Vnútorné strany prstov v polohe dlaň ku dlani.

5 Chrbtová časť prstov proti dlani druhej ruky.

6 Krúživým pohybom obopnúť palec na ruke.

7 Spojenými prstami na dlani vtierať v smere aj proti smeru hodinových ručičiek.

8 Nechať zaschnúť. Vaše ruky sú bezpečné.

- a) **Rýchla dezinfekcia** – vykonáva sa alkoholovým prostriedkom určeným k rýchlej dezinfekcii malých plôch a predmetov. Používa sa alkoholový dezinfekčný prostriedok s glutaraldehydom a chlórhexidylglukonátom, a to podľa potreby. Aplikuje sa pomocou rozprašovača zo vzdialenosti 20 – 30 cm a nechá sa zaschnúť. Prípadné hrubé nečistoty sa vopred umyjú.
- b) **Dezinfekcia po kontaminácii biologickým materiálom** – ihneď po použití je potrebné vykonať preddezinfekciu pomocou chlórových preparátov s podmienkou dodržania expozičného času, následne v rukaviciach vykonať mechanickú očistu, osušiť a dezinfikovať. Dať do vyčlenenej uzatvárateľnej nádoby alebo obalu, v ktorom sa materiál likviduje.
- c) **Bežná dezinfekcia** – vykonáva sa za pomoci chlórových preparátov, a to opakovane v priebehu pracovnej doby, resp. podľa potreby, minimálne jedenkrát denne. Koncentrácia a expozícia jednotlivých prostriedkov závisí od druhu použitého dezinfekčného prostriedku. Aplikujú sa umývaním alebo postrekom do zaschnutia. Pracovné pomôcky je po použití potrebné dezinfikovať.
- d) **Dezinfekcia sifónov (usadzovacia nádobka umývadla)** – v priebehu pracovného dňa sa sifón opakovane dekontaminuje, a to zasýpaním dezinfekčným prostriedkom. Pri púšťaní vody v priebehu dňa vzniká tzv. dezinfekčná kaša, z ktorej sa postupne uvoľňuje aktívna zložka. Na konci pracovnej doby je potrebné zaliť sifón dostatočným množstvom dezinfekčného prostriedku v roztoku (chlórové preparáty).

ZÁSADY SPRÁVNEHO POUŽÍVANIA DEZINFEKČNÝCH PROSTRIEDKOV

- Pri používaní dezinfekčných prostriedkov sa postupuje podľa návody a doporučení výrobcu / dovozcu a v súlade s platnou legislatívou.
- Dezinfekčné prostriedky sa riedia pitnou vodou tak, že do odmeraného množstva vody sa pridá odmerané alebo odvážené množstvo prípravku, ktorý sa považuje za 100 %. Z toho vychádza ďalšie riedenie roztokov, ktoré sa nevzťahuje na obsah účinnej látky.
- Dezinfekčné roztoky sa pripravujú vždy čerstvé, čo najkratšiu dobu pred použitím. Roztoky používané k dezinfekcii nástrojov v nádobách sa používajú najdlhšie v priebehu jednej pracovnej zmeny, prípadne sa podľa stupňa znečistenia obnovujú častejšie.
- Pri dezinfekcii povrchov sa zachováva dvoj etapový postup – najskôr mechanická očista a potom vlastná dezinfekcia.
- Pri upratovaní – jednoetapový proces (detergent + dezinfekčný prostriedok). Aj pri jednoetapovom postupe, pri použití dezinfekčných prostriedkov s čistiacim účinkom, je nutné vopred odstrániť aspoň hrubé nečistoty.
- Preddezinfekcia – predmety kontaminované biologickým materiálom sa ihneď po použití najprv dezinfikujú ponorením do dezinfekčného prípravku s čistiacimi vlastnosťami a viricídnym účinkom. Až potom nasleduje ich mechanická očista a znovu sa dezinfikujú alebo sterilizujú.
- Dezinfekcia sa vykonáva omývaním, otieraním, postrekom alebo ponorením do dezinfekčného roztoku.
- Dodržiavať koncentráciu dezinfekčného prostriedku a expozičný čas tak, ako je uvedené v návode. Neznižovať, nezvyšovať koncentráciu, neskracovať expozičný čas, nemeniť spôsob použitia!
- Plochy a predmety, ktoré prichádzajú do styku s potravinami, je nutné po dezinfekcii dôkladne opláchnuť dostatočným množstvom tečúcej pitnej vody.

- Na dezinfekciu sa používajú dezinfekčné prípravky a postupy, ktoré nepoškodzujú dezinfikovaný materiál, nie sú toxické ani dráždivé.
- Pri práci s dezinfekčnými prostriedkami sa dodržiavajú zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a používajú sa osobné ochranné pomôcky. Pracovníci sú poučení o zásadách prvej pomoci:
  - S koncentrátmi dezinfekčných prostriedkov je nutné zaobchádzať ako s látkami zdraviu škodlivými. Väčšinou majú dráždivé, leptavé účinky, niektoré patria medzi látky alergizujúce a karcinogénne, prípadne poškodzujúce reprodukciu.
  - Pri príprave pracovných dezinfekčných roztokov a pri vykonávaní dezinfekcie je nutné používať ochranný odev, rukavice, pomôcky k ochrane dýchacích ciest a očí. Samozrejmosťou je pracovný odev s dlhými nohavicami a rukávami.
  - Pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi sa nesmie jesť, piť, fajčiť.
  - Vo všetkých ťažších prípadoch poškodenia zdravia a vždy pri zasiahnutí očí alebo pri požití prípravku je nutné vyhľadať lekársku pomoc!

POVINNOSTI PREVÁDZKOVATEĽA PRI VÝSKYTE INFEKČNÉHO OCHORENIA

Pri výskyte infekčnej nákazy alebo pri podozrení z jej výskytu sa vykonajú potrebné opatrenia na zastavenie a predchádzanie jej šíreniu, ktorými sú najmä izolácia klientov a dezinfekcia. Zabezpečí sa potrebné lekárske vyšetrenie. Súčasne sa ihneď vykoná kontrola dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu na pracovisku a ďalšie opatrenia na zistenie zdroja pôvodcu nákazy a mechanizmu jej prenosu. Pri zistení infekčnej nákazy alebo pri podozrení z jej výskytu sa táto skutočnosť musí oznámiť vedúcemu ZpS. Hlásenie výskytu nákazy regionálnemu úradu verejného zdravotníctva vedúci vykoná do 48 hodín písomnou formou.

Zamestnanci pri zvýšenom nároku na hygienu z dôvodu výskytu infekčného ochorenia prevádzajú dezinfekciu podľa nariadenia Úradu verejného zdravotníctva SR:

1. zabezpečiť hlásenie ochorenia alebo podozrenie z nákazy Úradu verejného zdravotníctva,
2. bezodkladne zariadiť izoláciu chorého klienta,
3. zabezpečiť príslušné vyšetrenie klientov a personálu,
4. okamžite vykonať dôkladnú dezinfekciu všetkých kontaminovaných predmetov, pomôcok, materiálu, WC, izieb, bielizne, chodieb,
5. vyhlásiť zákaz návštev,
6. vykonávať pravidelnú očistu rúk a dezinfekciu klientov i personálu 0,5 % roztokom Chloramínu T.

8 SPÔSOB ODSTRÁŇOVANIA ODPADU

Počas denného upratovania sa do PVC vriec likviduje tuhý odpad z izieb, t.j. z odpadových nádob sa v PVC vreciach prenáša do centrálnych smetných nádob umiestnených v exteriéri ZpS. Odpad vzniknutý počas prevádzky ZpS sa zároveň separovane triedi (papier, plasty, sklo, tetrapaky a biologicky rozložiteľný odpad). Dezinfekcia odpadových nádob na izbách sa realizuje mesačne, resp. podľa potreby, aby sa zabránilo vzniku nežiaducich pachov. Interval vyprázdňovania centrálnych smetných nádob je zabezpečovaný podľa potreby, minimálne však dvakrát týždenne. Vývoz odpadu zmluvne zabezpečujú Verejnospesné služby Snina s.r.o.

Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené napojením na verejný vodovod v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., rovnako aj odkanalizovanie ZpS.

Príprava teplej úžitkovej vody a dodávka tepla pre vykurovanie je zabezpečené napojením na tepelný systém mesta Snina, ktorý prevádzkuje Teplo GGE s.r.o., prevádzka Snina.

9 POSTUP PRI ZABEZPEČENÍ NIČENIA ŽIVOČÍŠNYCH ŠKODCOV

Deratizácia znamená ničenie epidemiologicky závažných hlodavcov, príp. iných živočíchov (chemicky, mechanickými pascami). **Dezinsekcia** je ničenie hmyzu a iných článkonožcov (napr. švábov, ploštíc, blch, vší, komárov, mravcov, múch, kobylek, pásaviek atď.), prenášajúcich choroboplodné zárodoky (spravidla ide o chemickú sanitáciu).

Vykonávanie ničenia živočíšnych škodcov sa realizuje na základe zmluvného vzťahu s deratizačnou firmou. Za zabezpečenie kontroly ochrany pred škodcami a za výkon dezinsekcie a deratizácie je zodpovedný vedúci ZpS. Kontrolu zabezpečuje personál ZpS, ktorý v prípade potreby danú skutočnosť bezodkladne hlási vedúcemu ZpS.

Ochranná dezinsekcia a deratizácia zahŕňa predovšetkým prevenciu, pravidelný monitoring, adekvátny represívny zásah, regulačné a nápravné opatrenia s následnou prevenciou a kontrolou.

Zabezpečenie deratizácie – v priestoroch ZpS sa môžu používať len také návnady, ktoré neobsahujú jed a nie sú vo voľnom granulovanom alebo práškovom stave. Návnady sú uložené v kovových, resp. plastických na to určených škatuľkách (deratizačné staničky). Každá škatuľka s návnadou musí byť identifikovateľná, t.j. označená na povrchu etiketou s názvom použitej návnady a musí mať pridelené číslo, ktoré určí externá firma zabezpečujúca deratizáciu. Nad položenou návnadou musí byť na zvislom viditeľnom mieste označená aj stena (alebo iná plocha), a to s rovnakým číslom, ako je označená škatuľka s návnadou. Rozložené návnady sú presne evidované a zaznamenané v „Evidencii rozložených návnad“. Okrem toho sú deratizačné návnady zaznačené na priestorových mapkách „Plán rozloženia návnad“.

Zabezpečenie dezinsekcie – v ZpS sa realizuje dezinsekcia buď mechanická (bežný zber, likvidácia hmyzu ručne alebo mechanickými lapačmi), chemická (využitie insekticídov) alebo fyzikálna (využitie ionizujúceho žiarenia, ultrazvuku alebo elektrických lapačov). V priestoroch ZpS môže byť aplikovaný len taký dezinsekčný postrek, v ktorom sa účinná insekticídna látka rozkladá a zaniká do 48 hodín. Pri preventívnej ochrane sa uprednostňuje mechanický alebo fyzikálny spôsob, ktorý najmenej ohrozuje zdravotnú neškodnosť.

Dezinsekcia a deratizácia sa plánujú ako preventívne opatrenia zvyčajne dvakrát ročne v období predpokladaného premnoženia škodlivých živočíchov. V prípade potreby (zistenia premnoženia alebo nariadenie oprávnených orgánov) sa vykonajú mimo plánu a plán sa následne upraví. Práce sú vykonávané externými zamestnancami alebo pod ich dohľadom. Po ukončení týchto prác je potrebné vykonať práce na úrovni sanitárneho dňa.

10 SPÔSOB MANIPULÁCIE S MŔTVYM ĽUDSKÝM TELOM

Pri úmrtí klienta v ZpS sa postupuje v súlade so zákonom č. 131/2010 o pohrebníctve. S mŕtvym telom sa musí zaobchádzať dôstojne a tak, aby nedošlo k ohrozeniu verejného zdravia alebo verejného poriadku. V súlade s § 5 uvedeného zákona je ZpS povinné:

a) ponechať mŕtve telo po dobu dvoch hodín od úmrtia na lôžku,

- b) oznámiť bezodkladne úmrtie osoby blízkej osobe mŕtveho; ak takých osôb niet, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu; ak nemožno zistiť miesto trvalého pobytu mŕtveho, úmrtie sa oznamuje obci, v ktorej došlo k úmrtiu,
- c) viesť záznam o oznámení úmrtia blízkej osobe alebo obci,
- d) vydať bezodkladne ľudské pozostatky obstarávateľovi pohrebu alebo ním poverenej pohrebnej službe,
- e) viesť záznam o odovzdaní ľudských pozostatkov,
- f) zabezpečiť, aby sa v areáli ZpS neponúkali, nepropagovali a neposkytovali informácie o pohrebných službách.

V súlade s Prílohou č. 3 vyššie uvedeného zákona je v ZpS vyčlenená miestnosť na dočasné uloženie mŕtvych, ktorá je umiestnená tak, aby bol pre pracovníkov pohrebnej služby zabezpečený prístup a aby sa prenos ľudských pozostatkov mohol uskutočňovať dôstojne. Táto miestnosť je dostatočne vetraná, má prívod studenej vody a umývateľný povrch podláh a stien do výšky 180 cm. Maximálna teplota vzduchu v tejto miestnosti neprekračuje 15 °C.

Po zistení úmrtia klienta ZpS musí telo zomrelého byť ponechané v nezmenenej polohe, prikryté bielou plachtou, pokiaľ lekár nevykoná prehliadku a nepotvrdí úmrtie. Podľa Metodického usmernenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 9/15/2005 k vykonávaniu prehliadky mŕtveho tela a vykonávaniu pitvy účinného od 01. 05. 2013, prehliadku mŕtveho tela vykonáva lekár, ktorému bolo oznámené úmrtie a má poverenie tohto úradu. Prehliadku nemôže vykonať lekár, ktorý mŕtveму predtým poskytoval zdravotnú starostlivosť, resp. ide o príbuzenský vzťah. Prehliadajúci lekár vyplní list o prehliadke mŕtveho v štyroch vyhotoveniach: dva listy pre matriku, jeden pre obstarávateľa pohrebu a jeden list na založenie do zdravotnej dokumentácie mŕtveho. Po skonštatovaní smrti prehliadajúcim lekárom je mŕtve telo uložené v miestnosti na dočasné uloženie mŕtvych.

Po odvoze mŕtveho tela z izby, službukonajúci personál pristupuje k čisteniu a dezinfekcii, t.j. vyzlečie sa posteľná bielizeň, paplón a vankúše sa dajú vyvetrať, matrac sa dezinfikuje. Posteľ, nočný stolík, stolička a stena pri lôžku zosnulého sa poumývajú, vydezinfikujú a nechajú vyvetrať. Osobná bielizeň a ostatný majetok klienta sa spíše na tlačivo a odnesie sa z izby.

Miestnosť na dočasné uloženie mŕtvych je po každom uložení zosnulého a odvezení mŕtveho tela riadne vyčistená a vydezinfikovaná. Vykoná sa mechanické očistenie plôch, podlahy horúcou vodou s pridaním detergentného prípravku. Následne sa realizuje dezinfekcia, pričom sa použije prípravok na báze chlóru.

11 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Tento prevádzkový poriadok je záväzný pre všetkých zamestnancov ZpS a je spracovaný v súlade s platnými právnymi predpismi.
2. Všetci zamestnanci musia byť oboznámení s týmto prevádzkovým poriadkom.
3. S obsahom prevádzkového poriadku klientov oboznamuje sociálna pracovníčka. Ak klient porušuje prevádzkový poriadok alebo sa opakovane správa neprístojne a zamestnancom sa nepodarí urobiť nápravu, vstupuje do konfliktu vedúci ZpS. Poučí klienta o následkoch a dohovori mu, aby svoje správanie zmenil. Za závažné porušenie poriadku sa považuje aj neoprávnené a hrubé napádanie zamestnancov, spolubývajúcich, ďalej časté hádky alebo nevhodné správanie sa k návštevám a pod. Pri nadmernom požívaní alkoholických nápojov a pri následnom stave opitosti bude s klientom zahájené kárne opatrenie, ktoré môže vyústiť do

podmienečného vylúčenia. Pri opakovaných porušeníach prevádzkového poriadku je možné klientovi vypovedať Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.

4. Sťažnosti na kvalitu alebo spôsob poskytovania sociálnych služieb môže podať každý klient. Sťažnosť podáva osobne alebo prostredníctvom nezávislého zástupcu, ktorého si sám zvolí. Sťažnosť bude vždy riešená do 10 dní a klient bude s výsledkom riešenia oboznámený písomne.
5. V prípade mimoriadnych situácií sú zamestnanci ZpS povinní kontaktovať príslušnú zdravotnú alebo bezpečnostnú službu na nasledujúcich telefónnych číslach:
  - Centrálna ohlasovňa   112
  - Záchranná služba   155
  - Ohlasovňa požiaru   150
  - Polícia   158
6. Tento prevádzkový poriadok nadobúda účinnosť dňa 1. januára 2015.

Snina 05. 06. 2014

Ing. Štefan Milovčík
primátor